

varumi

¹ uPaulo unsung'ua ghwa Yesu Kilisite, juno akemhelilue kuva nsung'ua, na kubaghulua vwimila ilivangili lya Nguluve. ² ili lwe livangili lino akalifingile pakali kukilila avavili vaake mu malembe amimike. ³ sa nswambe, juno akaholilue kuhuma mu kikolo kya Davidi mu lwa m'bili. ⁴ umwene akapulisivue kwa mwana ghwa Nguluve ku nguu ja Mhepo uMwimike ku vusyukue vwa vafue, uYesu Kilisite Mutwa ghwitu. ⁵ kukilila umwene twupile uvumosi nu vusung'ua kwa kwitikila ulwitiko mu luhala lwoni, vwimila ilitavua lyake. ⁶ mu luhala ulu, najumue kanga mukemhelilue kuva va Yesu Kilisite. ⁷ ikalata iji ja kuvoni vano vali ku Rumi, vaghanike va Nguluve, vano vakemhelilue kuva vimike. uvumosi nu lutengano fivisaghe numuekuhuma kwa Nguluve Nhaata ghwitu nu Mutwa Yesu Kilisite. ⁸ muvwandilo, nikumuhongesia uNguluve ghwango mwa Yesu Kilisite vwimila jinu mweni. ulwakuva ulwitiko lwinu ludalikivue mu iisi jooni. ⁹ ulwakuva uNguluve nsaidi ghwango, juno nikumwuvila mu numbula jango mu livangili lya Nswambe, ndavule nikukala na kukuvakemhela. ¹⁰ jaatu nikukasumila mu nyifunyo sango kuuti, ku sila jojoni nikave uvusililo kuva lughinio ku lughano lwa Nguluve kukwisa kulumue. ¹¹ lwa kuva nonoghelua kukuvagha, neke nikave kukuvapela ifipelua

ifya munumbula, nikave kukuvakangasia. ¹² ni lolelela kukuvakangasia inumbula ku sila ija lwitiko kwa muunhu ghweni. ijinu ni jango. ¹³ lino vanyalukolo nanilonda muleka kukagula kuuti, ke kinga nihuvila kukwisa kulumue neke kuhanga lino nisighilie. nilonda ndiki neke kuva ni mheke kulumue ndavule lulivua kuvapanji. ¹⁴ nidajivua na vaYunani navaghesi kange, averefu na vajaasu. ¹⁵ lino ku lubale lwango, une nili tayale kupulisia ilivangili kulumue na kuvano vali ku Rumi. ¹⁶ ulwakuva nanikulivonela soni ilivangili, ulwakuva se ngufu sa Nguluve uvuvangi ku vano vikumwitika, kwa muYahudi taasi neke kwa muYunani kange. ¹⁷ ulwakuva ikyang'hani ja Nguluve jivonike kuhuma ulwitiko nu lwitiko, ndavule jilembilue,” inya lwitiko ikukala mu lwitiko. ¹⁸ ulwakuva ing'alasi ja Nguluve jivonike kuhuma kukyanya kulutila uvuhosi vwoni vwa vaanhu, vano kusila ja vuhosi vikujifisa ikyang'haani. ¹⁹ ulu lwe lukuva, sooni sino ndepoonu sikagulika kwa Nguluve sesa vuvalafu kuveene. ulwakuva uNguluve avamamnyisie. ²⁰ ulwakuva imbombo sake sino nasivoneka vunono sili pavuvalafu kuhuma muvutengulilo vwa iisi. sivoneka kukilila ifinu finofivumbilue. imbombo isi se vuwesia vwake vwa kusila na kusila nu vutengulilo vwa vunguluve. amahumile ghake avaanhu ava vasila vutavulilua ²¹ . ulu lwe lyakuva nave valyakagwile isa Nguluve, vakampaala umwene ndavule uNguluve nambe navamuhongisie. pe pano valyale vajaasu mu musaghe ghave na

moojo ghave agha vujaasu ghakaponesivue ing'iisi. ²² vajikemelagha vanyaluhala neke vakava vajaasu. ²³ valyavwandwile uvwimike vwa Nguluve juno nsila vunangifu vwa kihwanikisio kya muunhu juno ali nuvunangifu, nagma fijuni, nagma fidimua ifinya maghulu ghane, na fifing'onryo fino fikwafuala. ²⁴ pe uNguluve akavaleka vasivingilile inogheluo indamafu sa moojo ghave, ku mavili ghave kusukunalua vavuo ku vavuo. ²⁵ vope vano vandwile ilweli ja Nguluve kuuva vudesi, na vano vakifunylagha na kufivombela ifidimua na kukumuleka juno afivumbile juno ighinilua ifighono ifisila na kusila. Amina. ²⁶ mu ulu uNguluve alyavelekile vavingilile inoghelua saave isa soni, ulwakuva avadala vaave vakandwile kutumila amavili ghave ndavule lulyamunoghile uNguluve. na ²⁷ vavaghosi vakaleka kutumila amavili ku vadala vaave looli vavuo ku vavuo. ava valyale ve vaghosi vano vavombagha na vaghosi vajanave sino nasinoghile, valyupile uluhombo luno lunoghile ku vusofi vwave. ²⁸ ulwakuva navakighanile kuuva nu Nguluve mu luhala lwavo, akavaleka valuingililaghe uluhala lu vanave luno nalunoghile, vavombe sino nasinoghile. ²⁹ vamemilue ni nuvuhosi, uvunoghelua nu vuvivi. vamemilue nu vwifu, ilibaatu, uvusyangi nu vufumbue vuvivi, ³⁰ avene kange vajova fivi, vahomeleng'ani kange vanya kun'kalalia unguluve. avanya vulugu, imbedo, na vanya lughinio. aveene vanya kusagha imbivi, navikuvitika avapafi vaave. ³¹ aveene vasila

vukagusi; navikwitikika, vasila lughano kange vasila ikisa. ³² vikwelevua uvutavike vwa Nguluve, lwa kuuti avaanhu vano vivomba mu isio vanoghile kufua. neke nakwekuti vano vivomba aghuo vene, looli avene vikwiting'ana na vala vano vivomba aghuo.

uvwandulilo vwa 2

¹ pe lino nutavulilue, uve ghwejunu ghuhigha ulwakuva ku ghala ghano ghuhigha ujunge iku-jivika jujuo mu nkole. ulwakuva ghwenjuo ghuhigha najuve ghuvomba ghala ghala. ² neke tukagula kuuti, uvuhighi vwa Nguluve vwa lweli ku vano vivomba ndavule aghuo. ³ neke uve usaghaghe ili kuuti uve ghwe junu ghuhigha vala vano vivomba aghuo nambe najuve ghuvomba ghaghaghuo. pe uve naghuli highua nu Nguluve? ⁴ neke ghusagha padebe ku vwinga vwa vunono vwake, kudila kwa ng'alasi jake, nu lugudo lwake? pe naghukagula kuuti uvunono vwake vunoghiile kukuvulanisia kulaata? ⁵ pe kuling'ana nu vwumu vwa mwooyo ghwako ghuno naghwa kulaata, ghukujivika juve mu ng'alasi ja kighono kila. looli mu kighono kya vusyuko vwa vuhighi vwa kyang'haani vwa Nguluve. ⁶ umwene ihomba kuling'ana ni kighelelo kya maghenndeke ghake. ⁷ vala vano ku lukangasio lwa maghendeke amanono valondile ulufunyo, uvukoola na kuleka kunangika, ikivapela uvwumi vwa kusila na kusila. ⁸ neke ku vala vano ku numbula saave navitiki vwa kyang'haani looli vikwitika uvukunyi, ing'halasi ing'ali jikwisa. ⁹ uNguluve ileta injala nu

lupumuko ku numbula ja muunhu ghweni juno avobile uvuhosi, kutengulila kwa muyahudi taasi pe kwa muyunani kange. ¹⁰ neke ulufunyo, uvukoola nu lutengano fikwisa kwa muunhu ghweni juno ivomba inono, kwa vayunani taasi pe umuyunani kange. ¹¹ ulwakuva kusila lughano kukila kwa Nguluve. ¹² ulwakuva nave vinga vahokile kisila ndaghilo visova kisila ndaghilo, kange nave vinga vahokile kuling'ana ni ndaghilo vihighua ku ndaaghilo. ¹³ ulwakuva natuli vaanhu va kupulika indaghilo, avanya kyang'haani pa maaso gha Nguluve, looli ve vala vano vivomba indaghilo vano vailivalilua ikyang'haani. ¹⁴ ulwakuva avaanhu ava pa iisi avasila ndaghilo vivomba isa mundaghilo aveene vali ndaghilo mu numbula saave, nambe aveene vasila ndaghilo. ¹⁵ ku ulu vivonesia kuuti amaghendele ghano ghanoghile ku vutavike vwa ndaghilo ghalembilue nkate ja moojo ghave. uvufumbue vwave vuvoneka na masaghe ghave ghikuvahigha nambe kukuvalolelela vavuo ¹⁶ kange na kwa Nguluve. agha ghiliumila mu kighono kino uNguluve ilikusihigha inyivi sa vaanhu vooni kuling'haana ni livangili lya Nguluve, kusila ja Yesu Kilisite. ¹⁷ tujove kuuti ghukujikemela muYahudi, juuno ikalile mu ndaghilo, lulutila kwa kujighinia mwa Nguluve, ¹⁸ lukagule ulughano lwake, na kughelela sino nasilitana ye jilaghisivue ni ndaghilo. ¹⁹ pe tujove kuuti uli nulukangasio kuva uve uli mulongosi ghwa vabofu amaaso, lumuli kuvala vano vali mu

ng'iisi, ²⁰ m'bulanisi ghwa vajaasu, m'bulanisi ghwa vaanha, na kuuti mu ndaghilo uli ni mbuanisio sa lweli. ²¹ pe uve lino ghwe juno ghukun'dalikila ujunge, pe naghukujivulanisia juve ghwe mwene? ghwe juno ghudalikila kuleka kuhija pe uve naghuhija? ²² uve ghejuno ghujova nungavwafukaghe, pe ghuvwafuka? uve ghwe juno ghukalala ikihwanikisio, pe ghuhija mu nyumba inyimike ja kufunyila? ²³ ghwe juno ghukughinia mu ndaghilo, pe naghukunsukunalisa uNguluve kwa kudenya indaghilo? ²⁴ ulwakuva ilitavua lwa Nguluve lisukunalisivua ku vaanhu va mu iisi kukilila umue, "ndavule jilembilue". ²⁵ ulwakuva kudumulivua ingola lweli kunoghile nave ghukwitikila indaghilo, neke nave uve naghuvomba isa mu ndaghilo kudumulivua kwave kuuva vuvule. ²⁶ pe nave umuunhu nadumulivue kange ighendelela kukola uvutavike vwa ndaghilo, pe nambe kisila kudumulivua kwa mwene nakulitolua kuuti adumulivue ingola?". ²⁷ ghwope juno nadumulivue kuvutengulilo vwa iisi naihighua nave angavombe isa ndaghilo? ulu lwe lwakuva uli na malembe ghano ghalembilue na kudumulua ingola neka kange naghuvomba isa mundaghilo! ²⁸ ulwakuva umwene na Muyahudi juno ali mulwa kunji, nambe kudumulua na lwelula ulwa m'bili lwene. ²⁹ neke umwene ghwe Muyahudi ghwa munkate, nuludumuluo lwa mwojo mu numbula, nambe mu malembe. ulufunyo lwa muunhu ughwa nahele naluhumila ku vaanhu looli kwa Nguluve.

uvwandulilo vwa 3

¹ kange vwe vufumbue vuliku vuno alinavwo umuyahudi? vwe vufumbe vwa kukekua? ² lwe lunono kyongo ku sila sooni. muvutengulilo vwa ghoni avayahudi vkapelilue ulusyetulilo kuhuma kwa Nguluve. ³ neke pe luliva ndani nave avayahudi vamonga navalyale nu lwitiko? pe kuleka kuva vagholofu, kulivomba uvugholofu vwa Nguluve kuva vwa vudesi? ⁴ Ndali! pe pano leka uNguluve avoneke kuva lweli, nambe kuuti umuunhu ghweni n'desi. ndavule vule jikalembilue kuuti, “ingufu kuvoneka kuuva nya kyang'ani ku masio ghako, ni ngufu kusinda pano ghukwingila ku vuhighi” ⁵ neke nave uvuhosi vwitu vusooka ikyang'ani ja Nguluve, tuti ndaani? uNguluve na muhosi nambe pano ihumia ing'alasi jake, pe ali ndikio? nijova kuling'haana nu vufumbue vwa kimuunhu. ⁶ Ndali! pe ndani uNguluve ikujighigha iisi? ⁷ neke nave je lweli ja Nguluve kukilila uvudesi vwango kuhumia ulufunyo lwinga vwimila umwene, pe kiki pe nijighe nihighua ndavule unya vuhosi? ⁸ kiki tujove ndavule fino valyatudesile kange ndavule avange fino vijova kuuti tujova, “tuvombe uvuhosi, neke amanono ghise?” uvuhighi vwave vwe va kyang'ani. ⁹ kye kinu kiki himbe? tukujivavila jusue? Ndali kyongo. ulwakuva usue tayale tuvahighile avayahudi na vayunani vooni palikimo, kuuti vali paasi pa sambu. ¹⁰ iji jili ndavule jilembilue: “nakwale unyakyang'haani nambe jumo. ¹¹ nakwale umuunhu juno ik-

welevua nakwale juno ikumulonda uNguluve. ¹² vooni vasyetung'iine, vooni palikimo vasila vufumbue, nakwale juno ivomba inono nambe jumo. ¹³ amakalo ghavo je mbiipa jino ndindule imili savo sidesa, isumu ja njoka jili mumalomo ghave. ¹⁴ amalomo ghave ghamemile ulughuno nu vuvafi. ¹⁵ amaghulu ghave ghali luvilo kukung'a idanda, ¹⁶ uvunangifu nu lupumuko fili mu sila saave. ¹⁷ avaanhu ava navakagwile isila ja lwitiko. ¹⁸ kusila vwoghofo vwa Nguluve pa maaso ghave. ¹⁹ lino tukagula kyokyoni kino indaghilo jijova, jijova na vala vano mu ndaghilo. kwe kuuti kudinda amalomo ghooni, ni iisi jooni jive nu vutavike kwa Nguluve, ²⁰ nu lu lwe lwakuva kusila m'bili ghuno ghuvalilua ikyang'haani ku maghendele gha ndaghilo pa maaso ghake. ulwakuva kukilila indaghilo vukwisa uvukagusi vwa sambu. ²¹ neke lino kisila ndaghilo ikyang'haani ja Nguluve jino jikagulike. jilyajovilue ku ndaghilo na vavili, ²² ijio je kyang'haani ja Nguluve kukilila ulwitiko mwa Kilisite Yesu ku vitiiki vooni, lwakuva kusila tofauti. ²³ ulwakuva vooni vavombile uvuhosi, na kupelelela vwimike vwa Nguluve, ²⁴ vavalilue ikyang'ahani ja vuvule ku vumosi vwake ku sila ja vupoki vuno vuli mwa Kilisite Yesu. ²⁵ ulwakuva uNguluve alyamwumisie uKilisite Yesu ava lusambanio ku sila ja lwitiko ku danda jake. alyamwumisie uKilisite hwene mulolelesi ghwa kyang'haani jake, ulwaluva kukuvulekesia uvuhosi vuno vwa kilile ²⁶ ku lugudo lwake. aghu ghoni ghalyahumile neke kuvonesia ikyang'ani jake unsiki ughu ghwa

lino. neke lulyale kuuti awesie kujivonesia jujuo kuva nyakyang'haani, na kuvonesia ku-
uva kumuvavalila umuunhu ghweni ku lwitiko
mwa Kilisite Yesu. ²⁷ kulikughi kukughinia?
kuvikilue lubale. ku vwalo vuliku? uvwalo
vwa maghendele? Ndali! neke ku vwalo vwa
lwitiko. ²⁸ lino tumalikisia kuuti umuunhu
ivalilua ikyang'ani ku lwitiko kisila maghendele
gha ndaghilo. ²⁹ neke uNguluve ghwe Nguluve
ghwa vayahudi veene? pe umwene naghwe Ngu-
luve ghwa vaanhu vooni? Ena!, na vange vope.
³⁰ nave je lweli Nguluve ghwe jumo, ikuvavalila
ikyang'ani vano vadumulua ku lwitiko, na vano
navadumulivue ku sila ja lwitiko. ³¹ pe usue
tukujikana indaghilo ja lwitiko? Ndali! ku nsana
ku aghuo usue tukujitika indaghilo

uvwandulilo vwa 4

¹ tutisagha kiki kange kuuti uAbulahamu un-
haata ghwitu ku lwa m'bili avonike? ² ulwakuva
nave uAbulahamu alyavalilue ikyang'haani mu-
maghendele, aale iva nulwa kwighinia, neke
napavulongolo pa Nguluve. ³ neke amalembe
ghiti ndani?" uAbulahamu alyale ikumwitika
uNguluve kange vakam'balila kwa mwene kuuva
kyang'haani" ⁴ lino kwa muunhu juno ivomba
imbombo, uluhombo lwake nalualilua kuuva
vumosi, looli luva lideni. ⁵ neke kwa muunhu
juno naivomba imbombo kange ikumwitika
umwene juno am'balile ikyang'haani juno nsila
vupoki, ulwitiko lwa muunhu ujoo lulvalilua ku-
uva kyang'haani. ⁶ uDavidi ijova isa lufunyo kwa
muunhu juno uNguluve am'balile ikyang'haani

kisila maghendele. ⁷ akati, “vafunyilue vala vano uvuhosi vwave vusaghilue na vano isambi saave sikupikilue. ⁸ afunyilue umuunhu jula juno uMutwa naim'balila isambi”. ⁹ pe ulufunyo ulu lwa vala vano vadumulivue ingola veene, neke nambe ku vala vano navadumulivue ingola saave? ulwakuva twiti, “kwa Abulahamu ulwitiko lwake luvalilue kuuva lwa kyang'haani”. ¹⁰ pe lukavalilue ndani? unsiki uAbulahamu lyale ku ludumuluo, nambe ye akyale kudumulua? najilyale kuvudumulua looli kuvudumulua. ¹¹ uAbulahamu alyupile ikivalilo kya kudumulua. iki kilyale kye kivalilo kya kyang'haani ja lwitiko luno alyale nalwo ye akyale kudumulivua. amahumile gha kivalilo iki kwe kuuti alyavombike kuuva nhaata ghwa vooni vano vikwitika, nambe nave navali muvudumulua. iji jili nu vufumbue kuuti ikyang'haani jilivalilua ku veene. ¹² iji jili nuvufumbue kuuti uAbulahamu alyavombike nhaata ghwa vadumulua veene looli kange ku vala vano vikusivigilila isajo va nhaata ghwititu uAbulahamu. na ulu lwe lwitiko luno alyale nalwo ku vano navadumulivue. ¹³ ulwakuva najilyale ku ndaghilo kuuti ulufingo lukapelilue kwa Abulahamu nu vuholua vwake, ulufingo ulu ulwakuva viiva vahaasi va iisi, pe jilyale kukilila ikyang'haani ja lwitiko. ¹⁴ ulwakuva ndeve avandaghilo vala vevahaasi ulwitiko lulu lwa vuvule, nu lwitiko lukanilue. ¹⁵ ulwakuva idaghilo jileta ing'alaasi, neke pala pano pasila ndaghilo kange nakwele kusita kukwitikila. ¹⁶ mu lulu jihumila ku lwitiko, neke luve ku vumosi, amahumile

ghake ulufingo luvoneke ku vuholua vwoni. na vaholua ava na vevala veene vano vikagula indaghilo liilo na vala vano ve va lwitiko lwa Abulahamu. ulwakuva umwene ghe nhaata ghwitu twevoni, ¹⁷ nave jilembilue kuuti, “nikupelile uve kuuva nhaata ghwa iisi nyinga” uAbulahamu alyale mu lwitiko lwa jula juno alyale mwitiki, kuuti, uNguluve juno ikuvapela avafue uvwumi na kukuvapela sooni sino vasila neke vavisaghe naso. ¹⁸ nambe kuuva naso sooni, uAbulahamu ku lukangasio alyamwitikile uNguluve ku fighono fino fikwisa. pe lino akava nhaata ghwa iisi nyinga, kuling'aana na kila kino kilyajovilue”, fye luliva uluholuo lwako. ¹⁹ umwene naalyale m'bote vote ku lwitiko. uAbulahamu alyajovile jujuo kuuti um'bili ghwake ghulyafwile - alyale ma maaka kuvelelela kijigho. kange akiting'ine ku vufue vwa lileme lya Sala. ²⁰ neke ulwakuva ulufingo lwa Nguluve, uAbulahamu nakabuhilile kukwitika. pe akaponekisivue ingufu ku lwitiko na kukumughinia uNguluve. ²¹ alyale ikagula ikyang'haani ku kila kino uNguluve akafingile alyale ni ngufu sa kuvomba. ²² pe lino iji jope jilyavalilue kuuva je kyang'haani. ²³ lino najilyalembilue ku vufumbue vwake lwene kuuti jilyavalilue kwa mwene. ²⁴ jilyalembilue vwimila jiitu kange. vano vavikilue kusalilua ikyang'haani usue twe viitiki kwa mwene juno alyansiluilue uMutwa ghwitu uYesu kuhuma kuvafue. ²⁵ uju ghwe juno uNguluve alyamwumisie vwimila uvuhosi vwitu na kusyukulivua neke tupate kusalilua

ikyang'haani.

uvwandulilo vwa 5

¹ ulwakuva tualilue ikyang'haani ku sila ja lwitiko, tulinulutengano lwa Nguluve ku sila ja Mutwa ghwitu Uyesu Kilisite. ² kukilila umwene usue tuli ninafasi ku sila ja lwitiko mu vumosi uvu vuno nkate jake tukwima. tuhovokela ulukangasio luno uNguluve ikitupela vwimila pa mbele, ulukangasio luno tutangana mu vwimike vwa Nguluve. ³ na lye ili lyene, kange tuhovoka mu lupumuko lwitu. tukagula kuuti imhumhuko siholo ulugudo. ⁴ ulugudo luhola kukwitika na kukwitika kuhola ulukangasio vwimila pambele. ⁵ ulukangasio ulu nalukutudanya inumbula ulwakuva ulughano lwa Nguluve luli nkate mu moojo ghitu kukilila uMhepo uMwimike juno uNguluve alyamwumisie kulyusue. ⁶ pano tulyale vavotevote, mu n'siki ghula ghula uKilisite alyawile vwimila avahosi. ⁷ ulwakuva lwumu umuunhu jumo kuufua vwimila unya kyang'haani. ulu kwekuuti, pamonga umuunhu ale ighela kuua vwimila umuunhu umugholofu. ⁸ neke uNguluve atuvonisie ulughano lwake kulyusue ulwakuva unsiki ghuno tulyale vanya sambu uKilisite alyafwile vwimila jitu. ⁹ pepano kukila ghoni lino ulwakuva tualilue ikyang'haani mu danda jake ku ilio tupokua kuhuma mu ng'alaasi ja Nguluve. ¹⁰ ulwakuva nave unsiki ghuno tulyale valugu uNguluve alyatusambanisie ku sila ja vufue vwa n'swambe, kanono fijo ati atusambinie tupokua ku vwumi vwake. ¹¹ na lwe ulu lwene,

looli kange tuhovoka kwa Mutwa Yesu Kilisite, kukilila umwene lino twupile ulusambanio ulu. ¹² pe lino, nave kukilila kwa muunhu jumo uvuhosi vulingile mu iisi, kusila iji uvufue vulingile kusila ja sambi, nu vufue vukakwilana ku vaanhu vooni, ulwakuva vooni valyatendile isambi. ¹³ ulwakuva kuhanga isambi jilyale pa iisi, neke isambi najivalilue pano kusila ndaghilo. ¹⁴ nambe lino, uvufue vulyatemilue kuhuma uAdamu naju Moose nambe ku vala vano navalyavombile uvuhosi ndavule uAdamu naalyale mwitiki juno ghwe kihwani kya jula juno ikwisa. ¹⁵ neke nambe lino, ilitekelo lya vuvule naghwe nkole. ulwakuva nave mu nkole ghwa jumo vinga valyafwile, lunono kukila uvumosi vwa Nguluve ni litekelo ku vumosi vwa muunhu jumo, uYesu Kilisite vughinile kukwongelesa ku viinga. ¹⁶ ulwakuva ilitekelo naghe mahumile gha jula juno alyavombile isambi. ulwakuva ku lubale ulunge uvuhighi vwa ng'alasi vulisile ku nkole ghwa muunhu jumo neke ku lubale ulunge ikipeelua kya vuvule kino kihuma kwa kusalilua ikyang'haani kilisile ye amakole minga. ¹⁷ lwakuva nave ku nkole ghumo, uvufue vulyatemilue kukilila jumo, kukila kyongo vala vano vilikwupila uvumosi vwinga palikimo ni kipeelua kya kyang'haani vilitema kukilila uvwumi vwa jumo, juno ghwe Yesu Kilisite. ¹⁸ pe lino, nave kukilila unkole ghumo ghwene vooni valyisile ku vuhighi, nambe ulakuva ombombo jimo ija kyang'haani kulisile kusalilua ikyang'haani ja vwumi ku vaanhu

vooni. ¹⁹ ulwakuva nave kuki kukwitikalila isambi sa muunhu jumo vinga vavombilue kuva vanyasambi, kange uvwitiki vwa muunhu jumo vinga vivombua kuva vanyakyang'haani. ²⁰ neke indaghilo jikingile palikimo, neke kuuti unkole ghuwesi kukwilana. neke pala pano isambi jikakililile na kuuva nyinga, uvumosi vukengelelele nambe kukila. ²¹ ulu lulyahumile neke kuuti, ndavule isambi fino jilyatemile ku vufue pepano na vuvumosi ndeponu vutema kukilila ikyang'haani vwimila uvwumi vwa kusila na kusila kukilila uYesu Kilisite uMutwa ghwitu.

uvwandulilo vwa 6

¹ pe tuti kii lino? tughendelele mu vuhosi neke uvumosi vwongelele? ² Ndali. usue twevano tufwile mu sambu, ndeponu tukukala kange mu uluo? ³ pe namukagula kuuti vala vano vofughue mwa Kilisite pe vofughue kange muvufue vwake? ⁴ tulyasililue palikimo nu mwene kukilila ulwofughu mu vufue. ulu lulyavombike neke kuuti ndavule uNguluve vule alyasyuluke kuhuma kuvafue kukilila uvwimike vwa Nhaata, neke kuuti najusue ndeponu tughendagha mu vwumi uvupya. ⁵ ulwakuva nave tulunganisivue palikimo nu mwene mu kihwanikisio kya vufue kyake, kange tulunganisivua mu vusyukue vwake. ⁶ usue tukagula kuuti uvumuunhu vwitu vwa pakali vulyapumwike palikimo nave, neke kuuti um'bili ghwa sambu ghunangike. ulu lulyahumile kuuti, natungaghendelelaghe kuva vasung'ua va sambu. ⁷ umwene juno afwile avombilue kuuva nyakyang'haani kuling'ana ni

sambi. ⁸ neke nave tufwile palikimo nu Kilisite, tukwitika kuuti, tukukala palikimo naghwo. ⁹ tukagula kuuti uKilisite asyululivue kuhuma ku vafue, na kuuti namfue kange. uvufue navungamuvingilile kange. ¹⁰ ulwakuva ku mhola ja vufue alyafwile mu sambu, alyafwile lwa kamo kene vwimila vooni. nambe lino, uvwumi vuno ikukala, ikukala vwimila Nguluve. ¹¹ ku sila jijijio, najumue kange lunoghile kukujivalila kuva vafue mu sambu, looli vwumi kwa Nguluve mwa Kilisite Yesu. ¹² ku uluo isambu najinga ghutemaghe um'bili ghwako neke kuuti ukunuaghe kukusitika inogheluo saake. ¹³ nungahumiaghe imbale sa m'bili ghwako ku sambu ndavule ifkong'hoolo ifisila kyang'haani, looli mujihumiaghe jumue kwa Nguluve ndavule vano vwumi kuhuma kuvufue. kange muhumiaghe imbale sa mavili ghinu hwene fikong'hoolo fya kyang'haani kwa Nguluve. ¹⁴ namungajamulaghe isambu jikutemaghe. ulwakuva namulipaasi pa ndaghilo, looli paasi pa uvumosi. ¹⁵ pe kiki lino? tutende isambu ulwakuva natulipaasi pa ndaghilo looli paasi pa vumosi? Ndali. ¹⁶ namukagula kuuti kwa mwene juno mukujihumia jumue hwene vavombi, ghwemwene juno umue muuva vavombi vake, umwene juno munoge hile kukumwitika? iji je lweli nambe nave umue mulivasung'ua ku sambu jino jikuvatwalila ku vufue nambe vasung'ua va vwitiki vuno vukuvatwalila ku kyang'haani. ¹⁷ neke ahongesivuaghe uNguluve! ulwakuva

mulyale vasung'ua va sambi, neke mwitike ku mwoojo ghwoni ndavule mupelilue imbulanisio. ¹⁸ muvikle mulumuli kuhuma mu sambi, muvikilue vasung'ua va kyang'haani. ¹⁹ nijova ghwene muunhu ulwakuva ja mavotevotega mavili ghitu. ²⁰ ulwakuva ndavule mulyahumisie ifilungilo fya mavili ghinu kuva vasung'ua va vulamafu nu vuhosi, mu lululuo muhumiaghe ifilungilo fya mavili ghinu kuva vasung'ua va kyang'haani ku luvalasio. ulwakuva ye muluvasung'ua va sambi mulyale lumuli kutali ni kyang'haani. ²¹ ku nsiki ughuo, mulyale ni meke jiliku ku mbombo sino lino muvona soni? ulwakuva amahumile gha mbombo isio vwe vufue. ²² neke ulwakuva lino muvombilue lumuli ni sambi kange muvombike kuuva vasung'ua va Nguluve, muli ni mheke vwimila uluvalasio. uluhumilo vwe vwumi vwa kusila na kusila. ²³ ulwakuva uluhombo lwa sambi vwe vufue, looli ilitekelo lya vuvule lya Nguluve vwe vwumi vwa kusila na kusila mwa Kilisite Yesu uMutwa ghwitu.

uvwandulilo vwa 7

¹ neke namukagula vanyalukolo vango {ulwakuva nijova na vaanhu vanovikujikagula indaghilo}, kuuti indaghilo jikuntema umuunhu pano iva mwumi? ² ulwakuva un'dala juno atolilue apinyilue ni ndaghilo kwa mughosi ghwake pano iiva mwumi, neke nave umughosi ghwake ifua iiva hulu kuhuma mu ndaghilo ja vutolue. ³ pe lino unsiki ghuno umughosi ghwake ale mwumi nave ikukala nu mughosi

ujunge, ikemelua muvwafu. neke nave umughosi kwake angafue alihulu kuhuma mu ndaghilo, pe naiva m'bwafu nave ikukala nu mughosi uunge. ⁴ pe lino vanyalukolo vango, jumue kange mulyavombilue vafue mu ndaghilo kusila ja m'bili ghwa Kilisite. luli ndiki neke mupate kulunganisia nujunge, kwa mwene juno akasilulivue kuhuma ku vafue neke tuwesie kukumuholela uNguluve imheke. ⁵ ulwakuva ye tulyale mu lwa m'bili inogheluo sa sambu sika sisimulivue kuhuma mifilungilo fya mavili ghitu ku sila ja ndaghilo na kuvuhola imheke mu vufue. ⁶ neke lino tudindulivue kuhuma kundaghilo. tujifwilile ihali jila jinojatupingagha, neke tupate kutumika mu hali ja Mhepo uMwimike, sio ku hali ija pakali ja malembe. ⁷ tuti kiki? indaghilo je sambu? Ndali! nambe lino, nanale nikagula isambu najale jivisaghe ku sila ja ndaghilo. ulwakuva nanalejikagula u ndavule indaghilo najale jijova, "nunganoghuaghe" ⁸ neke isambu jilyapatile inafasi ku lulaghilo lula kange jikaleta mu mwoojo ghwango uvunogheluo vwoni ulwakuva isambu kisila ndaghilo ijio jifwile. ⁹ najune nilyale mwumi muvwandilo kisila ndaghilo, neke lwati lwisile ululaghilo lula isambu jikapata uvwumi, najune nikafua. ¹⁰ ululaghilo lula luno lwale luleta uvwumi lukasyetwike kuuva vufue kalyune. ¹¹ ulwakuva isambu jilyapatile inafasi ku lulaghilo lula lukanisyangagha. kukilila ululaghilo lula lukanibuda. ¹² pe indaghilo vwe vwimike nu lulaghilo lula vwe vwimike vwa kyang'aani

nu vunono. ¹³ pe lino lila lino linono vwale vufue kulyune? nalungavisaghe nahele ku fighono fyoni. neke kuuti isambi jivoneka kuva je sambi kyongo kukilila ilinono lila, jikaletile uvufue nkate jango. ili lilyale kuuti kukilila ululaghilo lula, isambi jighinaghe kuva mbivi kyongo. ¹⁴ ulwakuva tukagula kuuti isambi uvutengulilo vwake mwe mumwoojo, neke une nilimuunhu ghwa m'bili, vanighusisie paasi pa vusung'ua vwa sambi. ¹⁵ ulwakuva lino nivomba nanikwelevua kyang'haani, ulwakuva lila lino ninoghelua kuvomba, nanivomba, na lilia lino likalasia lyelyene nivomba. ¹⁶ neke nave ningavombe lila lino nanilighanile, niva nikwiting'ana ni ndaghilo ja kuva indaghilo je nono. ¹⁷ neke lino na je numbula jango jene jino jivomba aghuo, looli isambi jino jilinkate jango. ¹⁸ ulwakuva nikagula kuuti, nkate ja m'bili ghwango nalikukala lino linono, ulwakuva ulunogheluo lwa lino linono lulinkate jango, neke nanivomba. ¹⁹ ulwakuva ilinono lila lino nivaghile kuvomba nanikulivomba, looli ilihosi lino nanilighanile lyelyene nivomba. ²⁰ lino nave nivomba lila lino nanilighanile na nene june nejuno nivomba, looli je sambi jino jikukala n'kate jango. ²¹ nikagwile kange kuuti mwevule uvutavike nkate jango uvwa kuvomba lino linono, neke kyang'haani uvuhosi vuli nkate jango. ²² ulwakuva nikujihovokela indaghilo ja Nguluve ku vu muunhu uva nkate. ²³ neke nikuvwagha uvutavike vuno navwevwene mufilungilo fya m'bili ghwango. najilutana nu

vutavike uvupya muluhala lwango. jikunivomba une kuuva nsung'ua kuvutavike vwa sambi jino mwejili mufilungilo fya m'bili ghwango ²⁴ une nene muuunhu nyalusukunalo! ghweveni juno kyale ikumoka mu m'bili ughu ghwa vufue? ²⁵ neke luhongesio kwa Nguluve kwa Yesu Kilisite Mutwa ghwitu! pe lino. une kuluhala lwango nikujivombela indaghilo ja Nguluve. looli ku m'bili nikuvuvombela uvutavike vwa sambi.

wwandulilo vwa 8

¹ pe lino kusila vuhighi vwa ng'alasi ku vala vano vali mwa Kilisite Yesu. ² ulwakuva uvutavike vwa Mhepo ghwa vwumi vula vuno vuli mwa Kilisite Yesu kunivomba une kuva nu vwavuke kutali n vutavike vwa sambi nu vufue. ³ ulwakuva kila kino indaghilo jilyakunilue kuvomba ulwakuva jilyale mbotevote ku m'bili, uNguluve alyavombile. alyansung'ile umwana ghwake umughanike ku kihwni kya m'bili ghwa sambi kuuti ave litekelo, kange akajihigha isambi ku m'bili. ⁴ alyavombile ndikio neke kuuti indaghisio sa ndaghilo sivombeke nkate jitu, usue twevano natuluta kulwa kovingilila isa m'bili looli kovingilila imbombo sa Mhepo uMwimike. ⁵ neke vala vano vikughuingilila um'bili, visagha isa m'bili, looli vala vano vikum'bingilila uMhepo uMwimike visagha imbombo isa Mhepo uMwimike. ⁶ ulwakuva uvufumbue vwa m'bili vwe vufue, looli uvufumbue vwa Mhepo vwe vwumi nu lutengano. ⁷ ulu lwe lwakuva uvufumbue vula vwa m'bili vwe vulugu kyanya ja Nguluve, ulwakuva najikwitika

indaghili ja Nguluve, nambe ndeponu jikunua kukujitika. ⁸ vala vano vikughuvingilila um'bili naviwesia kukumunoghela uNguluve. ⁹ nambe lino, namuli mulwa m'bili looli mwa Mhepo, nave lweli kuuti uMhepo ghwa Nguluve ikukala nkate jinu. neke nave umuunhu nsila Mhepo ghwa Kilisite umwene na ghwake. ¹⁰ nave uKilisite alinkate jinu, um'bili ghufwile mu mbombo sa sambu looli umwoojo ghwe mwumi ku mbombo sa kyang'haani. ¹¹ nave uMhepo uMwimike ghwa jula juno alyansiluile uYeesu kuhuma kuvafue kukukala nkate jitu, umwene jula juno alyansiluile Ukilisite kuhma ku vafue ilikughapela amavili ghinu uvufue kuuva muumi kusila ja Mhepo uMwimike ghwake. juno ikukala nkate jinu. ¹² pe lino, vanyalukolo vango usue tuli tudajivua, neke nakwekuti ku m'bili kuuti tulikukala mu lwam'bili. ¹³ ulwakuva nave tukukala mu lwa m'bili mulipipi pifua, neke nave mukughaleka amaghendele gha m'bili kwa Mhepo pe mulikukala. ¹⁴ ulwakuva ndavule vinga vilongosivua nu Mhepo uMwimike ghwa Nguluve, ava ve vaanha va Nguluve. ¹⁵ ulwakuva namukupile umwoojo ghwa vusung'ua nambe mumwoghope. pepano, mukupile umwoojo ghwa kuvombua kuva vaanha vano kwa mwene tulia, "Abba, Nhaata!" ¹⁶ uMhepo jujuo ilola palikimo na moojo ghitu kuuti tuli vaanha va Nguluve. ¹⁷ nave tuli vaana, pe tuli-vahaasi kange. vahaasi va Nguluve. najusue tulivahaasi palikimo nu Kilisite nave lweli tupumuka nu mwene neke tupate kughinisivua palikimo numwene. ¹⁸ ulwakuva ni-

valila imhumhuko sa nsiki ughu kuuva nakinu ningaling'anisie nu vwimike vuno vulufunulivua kulyusue. ¹⁹ ulwakuva ifinya vwumo fyonu filolelela ku vunoghelua vwinga kufunulivua kwa mwana ghwa Nguluve. ²⁰ ulwakuva uvuvumbi vulyakemelilue paasi pa vukanua, pe nakwekuti ku gila jake, neke vwimila jake umwene juno alyavikemelile. mwe mu luhuvilo. ²¹ kuuti uvuvumbi vuvuo vwope vulivikua mu vwavuke na kuhumisivua mu vusung'ua vwa vunangivu na kukwingisivua ku vwavuke vwa vwimike vwa vaanha va Nguluve. ²² ulwaluva tukagula kuuti uvuvumbi vwope vutama na kupumhuka vuvafi palikimo nambe lino. ²³ na uluo lwene, neke najusue twevanya matekelo gha Mhepo uMwimike - najusue kange tutamua ku numbula situ, kughula kuvombua kuuva vaanha, kuuti uvupoki vwa mavighili ghitu. ²⁴ ulwakuva kwekwa luhuvilo ulu tukavangilue. neke ikinu kino kihuvilua kingavoneke, hwene kisila luhuvilo kange, ulwakuva ghweveni jula juno ikukihuvila kila kino ikukyagha? ²⁵ looli tungakihuvilaghe ikinu kino natukukyagha tukukighula ku sabuli. ²⁶ mu lululo, uMhepo uMwimike ikututanga mu vuvotevute vvitu. ulwakuva natukakagwile kukufunya ndavule tunoghile, neke uMhepo jujuo ikutufunyila kwa kutamua kusila nambe kujovua. ²⁷ ghwope juno ikughalola amoojo ghitu ikulukagula uluhala lwa Mhepo, ulwakuva ikufunya vwimila jave vano vitike kuling'hana na lughano lwa nguluve. ²⁸ najusue tukagula kuva ku voni

vanovamughanile uNguluve, umwene ivomba imbombo soni palikimo nu vugholofu ku vooni vanovakemelilue ku gila jake. ²⁹ ulwakuva voni vala vano alyavakagwile kuhuma mumaleme gha vang'iina, kange alyavatawile kuhuma mumuwandilo valing'ane ni kighwani kya mwana ghwake, neke umwene ave muholua ghwa kwanda mu vanyalukolo vamonga vinga. ³⁰ na vala vano alyavatawile kuhuma mumuwandilo avuo alyavakemelile kange. na vala vano alyavakemelile, avuo alyavavalile ikyang'aani. na vala vano alyavavalile ikyang'haani avuo kange a ³¹ pe tujove kiki lino ku agha? nave uNguluve ali ulubale lwitu ghweveni juno alinkyanya jitu? ³² umwene juno naikumuleka umwana ghwake mwene, looli alyamwumisie vwimila jitu tvevoni ikutuleka ndani kuku-tusighilila ni mbombo sooni palikimo nu mwene, ³³ ghweveni juno ikuvahigha avakemelua vwa Nguluve? ³⁴ uNguluve ghwenya kuvavalila ikyang'haani. ghweveni juno ikuvahighila ingalasi? uKilisite Yesu ghwejuno alyafwile vwimila jitu, na kukila aghuo umwene kange alyasilulivue. ghwope itema palikimo nu Nguluve, kangejuno ikutufunyila usue. ³⁵ ghweveni juno ikutivika patali nu lughano lwa Kilisite? njaala, mhumhuko, njaala, vuvule kisila kufwala, vwoghofi nambe vubamba? ³⁶ ndavule jalembilue," ku luvumbulilo lwako tubudua imwisi jooni. tulyavalilue ndavule ing'hoolo sa kuhinjua". ³⁷ mu isi sooni usue tu li kukila vanovisinda kwa mwene juno alyatughanile.

³⁸ ulwakuva nivavulile kuuti nambe vufue, nambe uvwumi, nambe nyamHOLA, nambe vutavulua, nambe ifinu fino pwe file, nambe ifinu finofikwisa, nambe ingufu, ³⁹ na mbe ghano ghali kukyanya, nambe ghano ghali paasi, nambe ikidimua kyokyoni, nakingawesie kukutuvika patali nu lughano lwa Nguluve juno ghwe Kilisite Yeesu Mutwa ghwitu.

uvwandulilo vwa 9

¹ nijova isa lweli mwa Kilisite. nanijova uvudesi, uvufumbue vwango vulola palikimo nune mwa Mhepo uMwimike, ² kuuti ali nulukunalo lukome nu lulemasio luno nalusiala nkate ja mwoojo ghwake. ³ nale ninoghelua kuuva une nemwene kughunivua na kuseghusivua kutali nu Kilisite vwimila avanyalukolo vango, vala va munyumba jango ku m'bili. ⁴ aveene ve va Silaeli. vano vali nuvwakuvombeka kuuva vaanha va vwimike vwa lughilona matekelo gha ndaghilo, kunfunya uNguluve nu lufingo. ⁵ avene ve valongosi vano uKilisite iisile ku vukoola kukughufwala um'bili ughu juno umwene ghwe Nguluve ghwa fyooni. ghwope aghinuaghe kuvusila na kusila. Amenii. ⁶ neke nakwekuuti ulufingo lwa Nguluve lukunilue kuvombeka. lwakuva na muunhu ghweni juno ali ku Isilaeli ghwe Msilaeli ghweghwene. ⁷ Ndali nambe ku vuholuo vwa Abulhamu kuuva vaanha vake kyekyene. neke kwe kukilila uIsaka uvuholuo vwako vulikemelua". ⁸ ulu kwekuuti, avaanha va mb'ili na vaanha va va Nguluve. neke avaanha va lufingo vilolelelevua kuuva vaanha va vuholuo. ⁹ lwakuva ili lye

lisio lya lufingo: “mu masiki agha nikwisa, Sala ipelua umwana” ¹⁰ na lye ili lyene, neke uRebeka ye apatile uvukunue kwa muunhu jumo, uIsaka ubaba ghwitu, ¹¹ kuuti avaanha ye navaholilue kange alyakyale kuvomba lyolyoni lila ilinono nambe ilivivi, neke kuuti igila ja Nguluve kuling'ana nu vutavusi lyime, nambe ku maghendele, neke vwimila kwa jula juno ikemhela. ¹² jikajovilue kwa mwene kuuti, “umbaha ukum'bombelagha un'debe”. ¹³ ndavule jalembilue: “uYakovo nilyamughanile, neke uEsau nankalalagha. ¹⁴ pe tutisagha kiki kange? pe kuli nu vuhosi kwa Nguluve? Ndali! ¹⁵ ulwakuva ijova kwa Moose, kuuti, Niiva nu lusaghilo kwa jula juno niiva ninsaghile, kange niiva nulusungu kwa jula juno niiva ninsungile” ¹⁶ pe lino na kwekuuti kwa jula juno ilonda nambe kwa jula juno ikimbila. neke vwimila Nguluve juno isoona lusaghilo. ¹⁷ ulwakuva amalembe ghiti kwa Falao, “mu gila iji jino jinoghile nilyakutosisie, neke kuuti nisone ingufu sango kulyuve, kange neke kuuti ilitavua lyango lipulisivue mu iisi sooni” ¹⁸ pe lino, uNguluve iva nulusaghilo kwa ghwohwoni juno amughanile, na kwa juno ikumughana, nyamajegho. ¹⁹ pe ghuliti kulyune, “kiki nifikughwagha unkole? ghwe veeni juno alyavaghile ku nogheluo saake? ²⁰ kinsana kyake, uve veve muunhu muki ghejuno ghukwamula mulwa kupingana nu Nguluve? kuli ningufu sosoni ku kila kino kivumbilue kuuti m'bumbi, “kiki ulyanivumbile une ndiki?” ²¹ pe um'bumbi nsila kyang'haani ku

lihanganga kutenda ikyombo kino kinoghile kya kutumila kuhumilanila ni lihanganga lilalila, ni kyombo ikinge ikyakutumila jaatu? ²² ndani nave uNguluve juno ndeponu ivonesia ing'alasi jake na kuvonesia ingufu jake kukagulika, akikalile ku lugudo lwa kukwila ifikong'hoolo fya ng'alasi fino filyavikilue neke kubuda? ²³ ndani nave alyavombile ndiki neke kuuti avonesie uvwanga vwa vwimike vwake kyanya ja fikong'hoolo lusungu, fino alyalinganisie vwimila uvwimike? ²⁴ ndani ndeve alyavombile ndiki kange kulyusue, juno kange alyatukemelile nakwekuti kuhuma kuvaYahudi vene neke kange kuhuma ku vaanhu ava pa iisi. ²⁵ ndavule fino ijova kange ku Hosea: nilikuvakemhela vaanhu vango vano navalyale vango, nu mughanike ghwake juno nalyale mughanike. ²⁶ kange jiliiva kuuti, pala panojikajovilue kuveene, umue namuli vaanhu vango' pala vilikemhelua vaanha vwa Nguluve juno mwumi” ²⁷ uIsaya ikujililila iIsilaeli, kuuti, “nave imbalilo ja vaanha va Silaeli jale jiva hwene lihanganga lwa lisumbe, ghiva ghe masala ghano ghilivangulua ²⁸ ulwakuva uMutwa ilitola ilisio lyake pa iisi, ng'haning'hani na kuvunywilifu. ²⁹ nambe pa vwasio ndavule uIsaya alyajovile kuuti, “ndavule uMutwa ghwa valua lilugu nalyatulekile kunsana uvuholuo vwimila jitu twale tuuve hwene Sodoma kange twale tuvombua hwene Gomola. ³⁰ pe tuti kiki lino? kuuti vaanhu ava pa iisi vano navalyale vilonda ikyang'haani, valyapatile ikyang'haani ku lwitiko. ³¹ neke iIsilaeli, juno alyalondagha

indaghilo ja kyang'haani naalyajaghile. ³² kiki na uluo? ulwakuva navalyajilondile ku lwitiko, looli ku maghendele. valyakuvile pakyanya pa livue lya kukuvalila, ³³ ndavule dino jilyalem-bilue, “lola nighonisie ilivue lya kukuvalila ku Sayuni nu mwamba ghwa kukosa. umwene juno ikwitika mu ili nailivona soni.

uvwandulilo vwa 10

¹ vanyalukolo, uvufumbue vwango nu lufunyo lwango kwa Nguluve vwe vwimila vwaave uvuvangi vwave. ² ulwakuva ninola kuuti valin-ulukangasio vwimila Nguluve, neke na vwimila mu vukagusi. ³ ulwakuva namukagula ikyang'haani ja Nguluve, kange vilonda kujenga ikyang'haani jave veene. navalyale vagholofu ku kyang'haani ja Nguluve. ⁴ ulwakuva uKilisite ghwe vunywilifu vwa ndaghilo vwimila ikyang'haani kwa muunhu ghweni umwitiki. ⁵ ulwakuvauMoose ilemba kuhusu ikyang'haani jino jikwisa kuhumilana ni ndaghilo: “umuunhu juno ivomba ikyang'haani ja ndaghilo ikukala ku kyang'haani iji”. ⁶ neke ikyang'haani jihumilanilana nu lwitiko jiti ndiki, nungajovelaghe mu mwoojo ghwako, 'ghweveni juno ilitogha kukyanya? (kuno kwe kumwisia uKilisite paasi.) ⁷ kange nungajovaghe kuuti, 'veni ilikwingila mu lina?” (kuno kwe kukuntosia uNguluve kuhuma kuvafue.) ⁸ neke jiti ndani?” ilisio lili pipi nuve, mumulomo ghwako na mwoojo ghwako”. ilio lye lisio lwa lwitiko lino tukulipulisia. ⁹ ulwakuva nave umulomo ghwako ghulaata uYeesu kuuti ghwe Mutwa na

kukwitika mu mwoojo ghwako kuuti uNguluve ghwe alyansiluile kuhuma kuvafue, ghupokua. ¹⁰ ulwakuva ku mwoojo umuunhu ikwitika na kukava ilkyang'haani na ku mulomo ilaata nna kukava uvuvangi. ¹¹ ulwakuva amalembe ghiti, “umuunhu ghweni juno amitike nailivona soni”. ¹² ulwakuva kusila fotauti kwa muYahudi nu muYunaani. ulwakuva uMutwa jula jula ghwe Mutwa ghwa vooni kange ghwe mofu kuvoni vano vikunkemela. ¹³ ulwakuva umuunhu ghweni juno ikulikemela ilitavua lya Mutwa ipokua. ¹⁴ lwa ndani ndeponu vikunkemhela umwene juno navamwitike? ndani ndeponu kukwitika ummwene juno navampulike? pe vipulikangha ndani kisila kudalikila? ¹⁵ mu luki pano ndeponu vidalikila, kisila kusung'ua? ndavule jilembilue, “lwandani vule manono amaghulu gha vala vano vipulisia imhola inofu isa lukelo sa mbombo ingolofu!” ¹⁶ neke vooni navakapulikisiagha ilivangili. ulwakuva uIsaya ijova kuuti, Mutwa ghweveni juno apulike imhola jitu?” ¹⁷ pe lino ulwitiko lukwisa kuhumulanilana na kupulika, na kupulika ku lisio lwa Kilisite. ¹⁸ neke niposia kuuti, “pe navapulike?” Ena! kyang'haani kyongo. “ilisio lwave lipulikike kuhuma kunji ku iisi joni, na masio ghave kuluta muvusililo vwa iisi”. ¹⁹ kukila ghooni, niposia kuuti, “pe avaSilaeli navalyakagwile?” taasi uMoose iti, nikuvahovesia kuku-vavika ivwifu avaanhu vano na iisi, ku sila ja iisi jino jisila vwelevua, nikuvapembela kuhanga mukalale”. ²⁰ nu Isaya nya lukangasio kyongo iti, nikapatikine na vano navakanivingilile.

nilyavonike ku vala vano navalyanilondile, “²¹ neke ku Isilaeli vijova viti, “ifighono fyoni nikagholwisie amavoko ghango ku vano naviti na kuvaanhu avanya moojo muumu”.

uvwandulilo vwa 11

¹ pe niti, neke uNguluve alyavakanile avaanhu vake? nambe padebe. ulwakuva najune kange nili mwiSilaeli ghwa kikolo kya Abulahamu, ghwa kikolo kya Benyamini. ² UNguluve nalyavakanile avaanhu vake, vano alyavamanyile kuhuma mu vwandilo. pe namukagula ililembe liti kiki kuhusu uEliya, ndavule alyansumile uNguluve kyanya ja Silaeli? ³ Ntua vabudile avavili vako vope vanyemwile ilitekelo lyako. nijighe ene ne mwene, vope vinoghua uvwumi vwango”. ⁴ neke ulwamulo lwa Nguluve luti kiki kuveene? “nivike vwimila jango avaanhu imbilima lekela lubale vano navikumfughamila uBaali”. ⁵ nambe lino unsiki ughu ghwa lino kange kwevale vano vasighile vwimila vusalusi vwa vumosi. ⁶ neke nave vwe vumosi, sio kange kumaghendele, ⁷ pe kiki? imbombo jino uIsilaeli alyale ilonda nakakyaghile looli havakemelua vakakyagha, navange vakaponesevua uvusito. ⁸ ndavule jilyalembilue: “uNguluve avapelile umwojo ghwa ghano naghilila neke valekaghe kulola, ni mbughulutu neke navangapulikaghe kuhanga umusyughi iji.” ⁹ ghwope uDavidi iti, “leka imesa save sive vwafu, lutengo, lubale lwa kukuvala, na kuhombekesia uluhombo kuvene. ¹⁰ leka aamaso ghaponekesivue ing'iisi neke vakunue

kulola. ukaghaghunamisie amasana ghave ifighono fyoni” ¹¹ pe nijova, “pe vakuvile nambe kughua?” nalungavisaghe nahele ifighono fyoni. pepano kwa kukunua kuveene, uvuvangi vufikile ku iisi, neke vavuo vaponekesivue uvwifu ¹² lino nave kukunua kwave vwe vumofu vwa iisi, pe kalingi pwevuli uvukamilifu kwave kukila. ¹³ na lino nijova numue mwevaanhu va pa iisi. ulwakuva muli vasung'ua va vaanhu va iisi isinge, nikujighinia mu mbombole jango inofu. ¹⁴ ndeponu nikuvaponia uvwifu ku vano valim'bili ghumo nune. pamo ndeponu tuku-vapoka vamonga. ¹⁵ ulwakuva nave kukanilua kwave ghe mapuling'ano gha pa iisi, pe luvisagha ndani kukwupilua kwave, looli vwumi kuhuma ku vafue? ¹⁶ nave imheke isa kwanda sa kuvikilisia, pe jilivuo inonge ja vutine. nave ghuvikilisia amalela na gha matafi vulevule. ¹⁷ neke nave amatafi ghadumulivue ndavule uve, ilitafi lya museituni ghukavwalilue mu vamonga, nave ulyavombile palikimo na vavo mu malela gha vumofu vwa mseituni, ¹⁸ nungajighiniaghe ku matafi neke nave ghukughinia na veve ghwejuno ghukughatanga amalela, looli amalela ghikukutanga uve. ¹⁹ pe ghuliti, “amatafi ghakadumulivue neke nipate uvwalua mu limela”. ²⁰ lino pe lweli vwimila kuleka kukwitika kwave vakadumulivue, neke uve ukimile ku lukangafu lwa lwitiko lwako. nungajisaghile juve ghwemwene mu lywa kwighinia kyongo, looli oghopagha. ²¹ ulwakuva nave uNguluve nakaghalekila amatafi gha vutengulilo kange nailikusaghila najuve. ²² lola himbe amaghendele amaagholofu

nu vukali vwa Nguluve. ku lubale lumo, uvukali vulyisile kyanya ja vaYahudi vano valyaghwile. neke kulubale ulunge uvugholofu vwa Nguluve vukwisa kulyuve, nave ghukukala mu vugholofu vwake. nave na uluo najuve vikukubudila kutali. ²³ nave avene navighendelela kuleka kukwitika vivyalilila kange. ulwakuva uNguluve aliningufu sa kuvwavyala kange. ²⁴ ulwakuva nave umue mukadumulivue kunji ndavule umseituni ghwa mulisoli ughwa muvutengulilo, pe kusyetuka na kuvyalua mumseituni ghuno nono, nakwekukila kyongo ava Yahudi, vano hwene matafi gha muvutengulilo ghano ndeponu ghivwalua kange nkate ja mseituni gwave vene? ²⁵ ulwakuva vanyalukolo nanilonda muleke kukagula sino sifisime neke kuuti namungavisaghe vakoola kwa kusagha kwinu jumue. ulufiso ulu kwe kuuti ulutalamu luhumile ku Isilaeli kuhanga kukamilika kwa iisi kyale kwisile. ²⁶ lino avasilarli voni vilipokua ndavule jalembilue, “kuhuma ku saYuni ilikwisa uMpoki ivusia uvuhosi kuhuma ku Yakovo. ²⁷ nili liiva lipuling'ano palikimo navo, unsiki ghuno kyale nikusivusia isambi save”. ²⁸ ku lubale lumo kujova isa livangili vwimila jinu. ku lubale ulunge kuhumilanila nu vutavusi vwa Nguluve, vaghanilue vwimila avaghogholo, ²⁹ ulwakuva ilitekelo nuvukemelo lwa Nguluve nalubadilika. ³⁰ ulwakuva muvwasio umue mulyamuhokile uNguluve, neke lino mwupile ulusungu vwimila uvuhosi kwave. ³¹ ku sila jijijio lino avayahudi ava vahokile. amahumile ghake kwekuuti kuhumila mulusungu luno mulyapelilue umue nde-

ponu kange mukwupila ulusungu, ³² ulwakuva uNguluve avapinyile avaanhu vooni ku vuhosi neke awesie kukuvasaghila voni. ³³ ndavule silivuo mbaha uvomofu nu vukoola nu luhala lwa Nguluve! nasiloleka inyigho sake na kusila sa mwene nasiloleka! ³⁴ ulwakuva ghwe veni juno ikagula uvufumbue vwa Mutwa? nambe ghwe veni umuvungi ghwake? ³⁵ neke ghweveni juno ampelile kimonga uNguluve, neke ahombue kange? ³⁶ ulwakuva kuhuma kwa mwene, na ku sila ja na kwamwene, ifinu fyoni kwefile. kwamwene kwevule uvwimike kusiala na kusila. Ameni.

uvwandulilo vwa 12

¹ pe lino nikuvasuuma vanyalukolo, ku lusungu lwa Nguluve muhumiaghe amavili gh-inu kuva litekelo lino nyumi, nyimike, jino jitik-ilue kwa Nguluve. iji je nyifunyilo jinu inyavufumbue. ² kange namungafwatisiaghe isa mu iisi iji, looli musyetukisivue kwa kuvomba uvufumbue vwinu. muvombaghe ndiki mupate kukagula amaghanike gha Nguluve ghano manono, ghikumunoghela na manywilifu. ³ ulwakuva niti, muvumosi vuno nipelilue kuuti umuunhu ghweni juno ali mulyumue naavaghile kusagha kyongo kyanya jake jujuo kuliko fino jimuvaghile kusagha, looli jimuvaghile kusagha ku vukoola ndavule uNguluve fino ampelile umuunhu ghweni ulwitiko ludebe. ⁴ ulwakuva tuli nifighavo finga mu m'bili ghumo, nafighavo fyoni fivomba imbombo jimo. ⁵ vulevule twevinga tulim'bili ghumo mwa Kilisite, ni fighavo kila jumonga

kwa n'jake. ⁶ tuli nifipeelua finga kuling'ana nuvumosi vuno tepelilue. nave ikipeelua kya muunhu vwe vuvili, atengaghe kuling'ana nu lwitiko lwake. ⁷ nave ikipeelua kya muunhu je mbombele inofu ghwope avombaghe. nave ujunge ali ni ikipeelua kya kuvulanisia pe avulanisiaghe. ⁸ nave ikipeelua kya muunhu lwe luhuvilo na ahuvisiaghe. nave ikipeelua kya muunhu kuhumia avombaghe ndikio kuvukoola. nave ikipeelua kya muunhu kye kulongosia livombekaghe ku volelesi uvunono. nave ikipeelua kya muunhu lwe lusungu, avombaghe ku lukelo. ⁹ ulughano nalungavisaghe lwa kitule, mukalalaghe uvuhosi, mugadililaghe amagolofu. ¹⁰ ku lughano lwa vanyalukolo mughananaghe jumue kwa jumue isa vukoola, mukolanaghe jumue kwa jumue. ¹¹ kuvomba ku ngufu namungavisaghe voolo isa mumwojo muvisaghe nuvunoghelua. isa Mutwa mum'bombelaghe. ¹² hovokelagha mu lukangasio luno mulinalwo mufighono fino fikwisa. muvisaghe nulughulo mu mhumhuko sinu. mukalaghe mu nyifunyo. ¹³ muvombaghe palikimo mu vvufumbue vwa vitiki. londagha isila nyinga sa kuvonesia uvukoola. ¹⁴ vasumilaghe ulufunyo vooni vano vikuvapumusia umue; vafunylaghe nambe namungavaghunilaghe. ¹⁵ hovokagha palikimo na vano vahovwike, lilagha palikimo na vano vilila. ¹⁶ muvisaghe nu vumosi vumo jumue kwa jumue. namungasaghaghe kwa kujighinia, neke muvakundaghe avakotofu namungavisaghe nu vukoola mu masaghe ghinu jumue.

17 namunga muhombaghe umuunhu ghweni uvuhosi ku vuhosi. muvombaghe inono pa maaaso gha vaanhu vooni. 18 ndeve ndeponu, nave jilyavikilue kulumue muve nu lutengano na vaanhu vooni. 19 vaghanike namungahombanaghe uvuhosi jumue kwa jumue, neke mujiseghukaghe ing'alasi ja Nguluve. ulakuva jilembilue kuuti, uluhombo lwe lwango; une nihomba, ijova uMutwa” 20 neke nave ghwe mulugu ghwako ali ni njala, mulisyaghe. nave umilue munywisyaghe. ulwakuva ungavombe ndikio ghukumpalulila amakala gha mwoto pa kyanya pa mutu ghwake” 21 nungakunuaghe ku uvuvivi, looli vusinde uvuvivi ku vugholofu.

uvwandulilo vwa 13

1 inumbula jojoni jivisaghe nu vwitiki ku vutavulua vwa pa nkyanya ulwakuva kusila vutavulua, neke luhumile kwa Nguluve. ni navulua sino pwesili sivikilue nu Nguluve. 2 pe lino juno isigha uvutavulua uvuo isiggha ululaghilo lwa Nguluve; vope vano visigha vilikwupila uvuhighi vwave. 3 ulwakuva avatemi na ve vikwoghofia ku vano vivomba inono, looli ku vano vivomba uvuhosi. pe ghunoghua kuleka ku kwoghopa uvutavulua? 4 vombagha sino sinoghile pe ghulighinisivua naso. ulwakuva ghwe m'bombi ghwa Nguluve ghwako vwimila amanono. neke nave ghuvumba isa vuhosi, oghopa; ulwakuva naipinda ulubamba kisila nkole. ulwakuva ghwe m'bombi ghwa Nguluve ihombekesia ing'alasi kwa juno ivomba uvuhosi. 5 pe jitunoghile uvwitiki, nakwekuti ku ng'alasi jene, looli

vwimila uvufumbue. ⁶ vwimila ili kange ghuhomba isongo ulwakuva avanya vutavulua ve vavombi va Nguluve, vano vighendelela kuvomba ili. ⁷ muvahombaghe vooni vano viku-vadaja isongo kwa juno anoghiile kuhombua isongo; isongo kwa juno anoghiile; uvwoghofi kwa juno alinuvwoghofi; iheshima kwa juno anoghiile. ⁸ namungadajivuaghe ikinu kyokyononi kwa muunhu, looli kughanana jumue kwa jumue. ulwakuva umwene huno ikumughana ughwa pa vupipi avombile isa mundaghilo. ⁹ ulwakuva, “naghuli fwafuka anaghulibuda, naghulihija, naghulinoghelua,” nave kuli nu lulaghili ulunge kange lulilumo mumasio agha kuuti, “umughanaghe ughwa pavupipi pako ndavele ghukujighana juve”. ¹⁰ ulughano nalukumpika umunhu ughwa pavupipi pako. pe lino ulughano vwe vunywilifu vwa ndaghilo. ¹¹ mu ulu ghukagula unsiki kuuti, ghwe nsiki ghwa kuhuma mu tulu. ulwakuva uvuvangi vwitu vuli pipi, kukila unsiki ghwa kwanda ghula, ghuno tulyale vitiki. ¹² ikilo jighendelile ni mwisi jilipipi. tuvike palubale isa mu ng'iisi, pe tufwale ifilwilo fya lumuli. ¹³ tulutaghe lwelwene, ndavule mu lumuli sio kufikulukulu fya vuhosi nu vughasi. natungalutilaghe mu vuvwkafu nambe inogheluo sino ndeponu nasighua, nakwekuuti ku kituule naambe vwifu ¹⁴ looli umfwale uMutwa Yesu Kilisite, kange natungavikaghe inafasi vwimila um'bili mu nogheluo saake.

uvwandulilo vwa 14

¹ mumwupilaghe ghweni juno m'bote vote mu lwitiko, kisila kuhumia uvuhighi mu masaghe ghake. ² umuunhu jumonga ali nu lwitiko lwa kulia kyokyoni, nu junge juno mb'otevote ilila ji nyafu jeene. ³ umuunhu ghweni juno ilia kila kinu nangam'benapulaghe umwene juno nailia ila kinu. nu mwene juno nailila kila kinu nangumuhighaghe ujunge juno ilia kila kinu. ulwakuva uNguluve amwupile. ⁴ uve ghweve veeni, uve ghejuno ghukumuhigha um'bombi juno ghwe kyuma kya junge? pe pavulon-golo pa Ntwa ghwake kuuti ikwima nambe kughua. neke itosesivua lwakuva uMutwa ndeponu ikumwimia. ⁵ umuunhu jumonga ikukinoghua ikighono kimo kukila ifinge, nu-junga ikufinoghua ifighono fyoni. lino umuunhu asaghe mu luhala lwake jujuo. ⁶ umwene juno inoghua ikighono, inoghua ikighono vwimila Mutwa. ghwope juno ilia, ilia vwimila Mutwa. ulwakuva ikumuhongesia unguvuve. umwene juno nailia ikujisigha kulia vwimila Mutwa. umwene kange ihumia uluhongesio kwa Ngu-luve. ⁷ ulwakuva nakwale juno ikukala mu nafasi jake, kange nakwale juno ifua vwimila jake jujuo. ⁸ ulwakuva nave tukukala, tukukala vwimila Mutwa. kange nave tufua, tufua vwim-ila Mutwa. pe nave tukukala nambe tufua tuli kyuma kya Mutwa. ⁹ ulwakuva je gila uKilisite alyafwile na kukukala kange, kuuti neponu ave Mutwa ghwa vooni avafue ana vwumi. ¹⁰ neke uve, kiki ghuhigha unalukolo ghwako? n

juve, kiki ghukum'benapula un'jako? ulwakuva tvevoni tulikwima pavulongolo pa kitengo kya vuhighi kya Nguluve. ¹¹ ulwakuva jilembilue, “ndavule vule nikukala” kulyune amafundo ghoni ghilifughama, na lulumili lulihumia ulughinio kwa Nguluve. ¹² pe lino, umuunhu ghweni munlyusue ilihumia ikivalilo kyake jujuo kwa nguluve. ¹³ pe lino natungaghendelelaghe kuhighana, neke pepano twamule ndiki, nakwale junu kyale ivika ikikuvasio nambe ulutegho kwa nyalukolo ghwake. ¹⁴ nikagwile na kupulika ma Mutwa Yesu, kuuti kusila kinu kino kilamafu kikio kwe kwajula mwene junu isagha kuva kyokyoni kilamafu. ulwakuva kwamwene kilamafu ¹⁵ nave vwimila kyakulia unyalukolo ghwako isukunala, naghughenda kange mulughano. nungamunanganiaghe mu kyakulia kyako umuunhu junu vwimila jake uKilisite alyafwile. ¹⁶ pe nanilamula amaghendele ghinu amanono ghalambusia avaanhu kuhighua. ¹⁷ ulwakuva uvutwa vwa Nguluve na vwimila vwa kyakulia na kunyua, looli uvwimila vwa kyang'haani, ulutengano, nu lu keelo mwa Mhepo Umwimike. ¹⁸ ulwakuva umwene junu ikum'bimbela uKilisite ku ulu itikilue kw Nguluve na kuvaanhu. ¹⁹ pe lino, tuingilile imbombo sa lutengano na sino sikunkangasia umuunhu ujunge. ²⁰ nungananganiaghe imbombo ja Nguluve kwa kulonda ikyakulia. ifinu fyoni kyang'haani finono kyongo, neke kivivi kwa muunhu jula junu ilia na kusababisia umwene kukuvala. ²¹ ke kanono kuvuhila kulia ikidimua nambe kunyua uluhuje nambe

kyokiyoni kino ku ikio kikunkalasia unyalukolo ghwako. ²² ulwitiko ulu luno ulinalwo uvikaghe nkate jako juve nu Nguluve. afunyuilue umuunhu jula juno naikujighigha jujuo ku kila kino ikukyitika. ²³ juno ali nu vwoghofo ahighilue nave ilia, ulwakuva najihumilanila nu lwitiko. na kyokiyoni kino nakihumilanila nu lwitiko je sambu.

uvwandulilo vwa 15

¹ lino twevano tuli ni ngufu tunoghile kuku-vutola uvuvote vote vwa vano vavote vote, neke natunoghile kujivelelesia jusue. ² umuunhu ghweni mu lyusue amughanaghe un'jake ulwakuva lwe lunono ku vufumbue vwa kukunkangasia. ³ ulwakuva naju Kilisite nakajiloghelisie jujuo neke pepano jilyale ndavule jilembilue kuuti, "amaligho gha vala vano vakakulighile ghanyaghile une". ⁴ ku kyokiyoni kino kilongwile kulembua, kilyalembilue kwa kutuvulanisia ku gila kuuti kukilila ulugudo na kukilila kukan-gasivua amoojo na malembe twale tuuva nu lukangasio. ⁵ lino uNguluve ghwa lugudo nu lwa kukangasia amoojo avapele kuva nu vufumbue vwe vumo kwa muunhu ghweni kul-ing'ana nu Yesu Kilisite ⁶ awesie kuvomba ndiki kuvufumbue vumo muwesie kukumughinia mu njovele jino uNguluve nu Nhaata ghwa mwana ghwitu uYesu Kilisite. ⁷ pe lino mumwupilaghe ghweni ndavule vule uKilisite alyavupile umue ku vwimike vwa Nguluve. ⁸ ulwakuva nijova kuuti uKilisite avombilue kuva m'bombi ghwa

kudumula igola ija m'bili ghwa kidimi kukwimila ilweki ja Nguluve. alyavombile ndiki kuuti ndeponu kuvonesia ulufingo luno lulyahumisivie ku vaNhaata, ⁹ nava pa iisi kukumpaala uNguluve. ku vumosi vwake. ndavule vule jilembiluekuuti, “pe lino nihumia ulughinio kulyuve ku iisi simonga na kukwimba ulughinio kulitavua lyako. ¹⁰ kange jiti, “kange hovokagha, umue mwe vaanhu va iisi, palikimo na vafue vake”. ¹¹ kange, “mumughiniaghe uMutwa, mwe vanya iisi mweni; neka avaanhua ava iisi voni vamughiniaghe umwene”. ¹² kange uYesayi akati, “kuliiva nu mhela ghwa Yese nu junge juno ilikwima kutema ku iisi sooni. avapanji viiva nuluhuvilo mwa mwene. ¹³ lino uNguluve ghwa luhuvilo avamemesiaghe ulukelo lwoni nu lutengano lwa kwitika, neke kuuti ndeponu mughine ku luhuvilo ku ngufu sa Mhepo uMwimike. ¹⁴ vanyalukolo vango munidenginie, munidenginie kuuti najumue mumemilue uvugholofu, mdumemilue nu luhala lwoni. nidengilue kuuti, numue ndeponu mukangasianagha mweni. ¹⁵ neke nikuva lembela kulukangasio kyongo mu simonga neke kukuvakumbusia kange, ulwakuva ikipeelua kino mupelilue nu Nguluve. ¹⁶ ikipeelua iki kilyale kuuti ndeponu nive m'bombi ghwa Yesu kilisite juno alyasung'ilue mu iisi, kujihumia hwene ntemi ghwa livangili lya nguluve. nale niwesia kuvomba ndiki neke kujihumia kwango ku iisi kuve kwitikilue, kuvikilue patali nu Nguluve ku sila ja Mhepo uMwimike. ¹⁷ pe ulukelo

lwango luli mwa Kilisite yesu na mumbombo sa Nguluve. ¹⁸ ulwakuva ndeponu nangingaghele kujova lyolyoni looli kuuti uKilisite avombile kukilila kulyune uvwitiki vwa iisi. agha ghavombike ku masio na maghendele. ¹⁹ ku ngufu sa fivalilo na gha kukwoghofia kwa ngufu sa Mhepo uMwimike. iji jilwale kuuti kuhuma ku Yelusalemu, na kusyutila kutali ndavule ku Ililiko, ndeponu kukujitola kunji ilivangili lwa Kilisite kuvunyilifu. ²⁰ ku sila iji, uvufumbue vwango vwale kupulisia ilivangili, neke na pepala pano uKilisite ikagulika ku litavua neke kuuti nikunuaghe kujenga uvwalo kwa muunhu ujunge. ²¹ ndavule jilembilue kuuti, “vano kwa mwene vasila mholo sake angise mukumwagha, na vala vano navakampulike vilikunkagula”. ²² pe lino nikasighilue ke kinga kukwisa kulyumue, ²³ neke lino nilinsila lubale lwolwoni mufighavo iifi kange nanogheluagha ku maka minga kukwisa kulyumue. ²⁴ lini jaatu ningakile pano niluta ku Hisipania nihuvila kuvavona. na kuwesia kutwalua ku sila jango palikimo numue, pe baho kyale nihovwike kuvomba lumo numue ku nsiki. ²⁵ neke lino niluta ku Yelusalemu kukuvavombela avitiki avange. ²⁶ ulwakuva lulyavanoghile avaanhu va kuMakedinia na ku Akaya kusangula isongo sino sinoghile ku avakotofu vamonga mu vitiki ku Yelusalemu. ²⁷ Ena, jilyale kulughano lwave, kange na ku kyang'haani valyale vasighilua vaave. lwakuva nave avapa iisi vahangilanile mu mbombo save isa mu mwojo, voope kange visighilua kuku-vavombela inofu ku vufumbue vwitu, ²⁸ pe lino

unsiki ghuno nivombile ndiki na kuva nulu kwilano lwa mheke iji kuveene, pe niluta mu sila palikimo numue ku Hisipania. ²⁹ nikagula kuuti unsiki nikwisa kulumue nikwisa ku vunywilifu vwa lufunyo lwa Kilisite. ³⁰ lino nikuvasuuma vanyalukolo kwa Mutwa ghwitu uYesu Kilisite na kulughano lwa Mhepo, kuuti muvombaghe palikimo nune mu nyifunyilo siinu ka Nguluve vwimila jango. ³¹ munisumilaghe kuuti ndeponu nipokua kuhuma kuva Yudea vano naviti. na kuuti imbombele jango ku Yelusalemu ndeponu jupiluaghe na vitiki. ³² musuumilaghe kuuti ndeponu nikwisa kulumue ku lukelo kukilila ulughano lwa Nguluve na kuuva ndeponu nipuma palikimo numue. ³³ nu Nguluve ghwa lutengano avisaghe palikimo numue mweni. Amen

uvwandulilo vwa 16

¹ nikumuleta kulumue uFibi ulumbu lyitu juno ghwe m'bombi ghwa tembile jino jili ku Kenkelea, ² juno kuuti ndeponu mukumwupila mwa Mutwa. muvambaghe ndikio ku kino kili nlutalama kya vitiki mwimaghe naghwo ku lyolyoni lino iva ilonda ulwakuva umwene alyale m'bombo mbombo ghwa vinga nu vwimila jango june. ³ mwungilaghe uPilisika nu Akila vavomba mbombo palikimo nune mwa Kilisite Yesu, ⁴ vano vakavupumwisie uvwumi vwaave vwimila uvwumi vwango, nikuvahongesia na nene june, looli ku tembile sooni isa pa iisi. ⁵ vahungilaghe ava kutembile jino jilikuveene. mwungilaghe uEpanieto mughanike

ghwango, juno ghwe muholua ghwa kwanda mwa Kilisite ku Asia. ⁶ mwungilaghe uMaliya juno avombile imbombo ku ngufu vwimila jiinu. ⁷ mwungulaghe uAndiniko nu Yunia vamanya vango kange vadindilua vajango, ve va vahilua mu vasung'ua vano valyalongwile kukunkagula uKilisiye ye nikyale une. ⁸ mwungilaghe uAmpuliato mughanike ghwango mwa Mutwa. ⁹ mwungilaghe uUlubayo m'bomba mbombo palikimo nune mwa Kilisite, nu Sitakisi mughanike ghwango. ¹⁰ mwungilaghe uApele juno itikilue kwa Kilisite. vahungilaghe vooni mu nyumba ja Alisitobulo. ¹¹ mwungilaghe uHerodioni manyani ghwango. vahungilaghe vooni vano vali mu nyumba ja Nalikiso, vano vali mwa Mutwa. ¹² mwungilaghe uTilifaina nu Trifosa, vano vivomba imbombo mwa Mutwa ku ngufu nyinga. mwaungilaghe uPelisisi mughanike juno ivomba imbombo kukila mwa Mutwa, ¹³ mwaungilaghe uRufo juno atavulilue mwa Nguluve nu ngiina na mama ghwango. ¹⁴ mwungilaghe uAsinklito, Flegon, Helme, Patroba, Helma na vanyalukolo vooni vano vali palikimo nave. ¹⁵ nihungile Filologo nu Yulia, uNilea nu lumbulie, nu Olimpa, na vitiiki vooni vano vali palikimo naveene. ¹⁶ nihungile umuunhu ghweni nu lunonelo ulwimike. itembile sooni sikuvahungila mwa Kilisite. ¹⁷ lino nikuvasuma vanyalukolo mu saghaghe ku avuo vano vitengulisia kupalasangana na ifipighi. vilita kinsana ni mbulanisio sino muvulanisivue. syetuka muhume ku veene. ¹⁸ ulwakuva avaanhu ndavule ava navikum'bombela uK-

ilisite Mutwa, looli amaleme ghawe vavuo. ku masio ghawe amanono nu luhongesio lwa vudesi vikughasyanga amoojo gha vasila makole. ¹⁹ ku kihwani kya vwitiki vwinu mukunfikila umuunhu ghweni. pe lino nikuvahovokela, neke nilonda umue muvisaghe nu vukoola mu vunono, namungavisaghe nu nkolepavulongolo pa vuhosi. ²⁰ uNguluve naidila kukum'buda uSetano paasi pa sajo sinu. uvumosi vwa Mutwa Yesu Kilisite vuvisaghe palikimo numue. ²¹ uTimoti, umbomba mbombo palikimo nune ikuvahungila, uLukio, Yasoni nu Sosipita avamanyani vango. ²² une ne Tetio nejuno nilembile ikalata iji, nikuvahungila ku litavua lya Mutwa. ²³ uGayo juno alyanivikile na kutembile joni, jikuvahungila. uElasito, m'bika kitule ghwa mpulo palikimo nu kwalito juno nyalkolo vikuvahungila. ²⁴ * “uvumosi vwa Mutwa Yeesu Kilisite vukalaghe numue mwene. Ameni” ²⁵ lino kwa mwene unyangufu isa kuvomba mwime kuling'aana ni livangili ni mbulanisio sa Yesu Kilisite, kuling'ana nu lusyetulilo vwa sino sifisilue ku nsiki ntali, ²⁶ neke lino jikagulike na malembe gha vuvili kuling'ana lulaghilo lwa Nguluve ghwa fighono fya kusila na kusila, ku vwitiki vwa lwitiko mu iisi simonga? ²⁷ kwa Nguluve unya vukoola mwene, kukilila uYesu Kilisite, kuvisaghe nuvutwa amaka ghooni. Amina

* **uvwandulilo vwa 16:24** gadililagha amalembe ghakwasia unsitali ughu nakweghule. lola ku varumi 16:20.

Vwanji Bible
The New Testament in the Vwanji language of
Tanzania

copyright © 2020 Door43 World Mission Community

Language: Kivwanji (Vwanji)

Translation by: Door43 World Mission Community

Contributor: Cloud Roman, ITTO, Mwj. Lucas Ndugu, Tiralaleli Ndugu, Julieth Ngogo, Vwanjimt

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-11-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

0fe8b31a-d7bb-5580-ae6c-d8de2d786d46